

In deze nieuwsbrief vindt u informatie over de twee activiteiten die we het komende najaar organiseren: een Bandensalon in de Koninklijke Bibliotheek (vrijdag 20 september) en een bezoek aan de Abdij van Berne (vrijdag 15 november). Voor beide activiteiten willen wij u van harte uitnodigen.

Daarnaast gaan wij dit najaar verder met onze digitale make-over. We plannen de komende maanden een update van onze website en de lancering van een Facebookpagina, zodat de zichtbaarheid van het Boekbandengenootschap wordt vergroot en er meer belangstellenden in boekbanden kunnen worden bereikt.

Wij willen u hartelijk bedanken voor de positieve reacties op onze eerste nieuwsbrief. Suggesties zijn altijd welkom, net als vermeldingen voor de agenda of nieuwe boeken voor 'In het rek.' Wie zich kort wil voorstellen, mag altijd contact opnemen via boekbandengenootschap@gmail.com.

De volgende nieuwsbrief ontvangt u in januari 2020.

Bandensalon: Koninklijke Bibliotheek, Den Haag

Op vrijdagmiddag 20 september vindt de tweede Bandensalon van 2019 plaats. **Rens Top** zal ons die dag bijzondere banden uit de collectie van het Rijksmuseum laten zien die in de Koninklijke Bibliotheek worden bewaard. De meer dan zestig, onderling zeer diverse banden zijn in 1987 overgedragen aan de KB. De verzameling als geheel zal worden toegelicht en enkele opmerkelijke stukken krijgen speciale aandacht. De aanwezigen krijgen ruimschoots de tijd om de afzonderlijke stukken te bekijken. **Inschrijven** kan via een mailtje aan de **secretaris**.

Agenda

Activiteiten van het Boekbandengenootschap

20 september 2019 · Bandensalon *Boekbanden uit de Rijksmuseumcollectie van de KB* · Koninklijke Bibliotheek · Den Haag

15 november 2019 · Bezoek aan de bibliotheek van de Abdij van Berne · Heeswijk

27 maart 2020 · Boekbandensymposium · Universiteit Antwerpen · Antwerpen

28 maart 2020 · Algemene Ledenvergadering · Antwerpen

28 maart 2020 · Bezoek aan de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience · Antwerpen

Tentoonstellingen in België en Nederland

*** **26 juni 2019 - 4 oktober 2019** · *Conservation of medieval manuscripts* · Maurits Sabbebibliotheek (KULeuven) · Leuven (*Lieve Watteeuw*). Op de website van de [Maurits Sabbebibliotheek](#) vindt u de boeiende webtentoonstelling die bij deze kleine expositie hoort.

*** **14 september 2019 - eind oktober 2019** · *Nescio in de Openbare Bibliotheek Amsterdam* · Openbare Bibliotheek Amsterdam · Amsterdam (*Rob Koch*)

Symposia in België en Nederland

** **14 september 2019** · *Symposium bij de opening van de Nescio-tentoonstelling* · *Openbare bibliotheek Amsterdam* · Amsterdam (*Rob Koch*)

*** **25 oktober 2019** · *Edel Boek - Makers & Denkers* · *Universiteit van Amsterdam* · Amsterdam (*Loes Dorrestein, Natasha Herman*)

Boekbindbeurzen

27 oktober 2019 · Bürgerzentrum Engelshof · Keulen

9 en 10 november 2019 · Pieterskerk · Leiden

15 maart 2020 · 't Bau-huis · Sint-Niklaas

(naam) = betrokken lid BNB

*** = boekbandenaanrader

Bandensalon: Abdij van Berne

Op vrijdag 15 november biedt het Boekbandengenootschap u een unieke kans om de bibliotheek van de in 1134 gestichte Abdij van Berne in het Noord-Brabantse Heeswijk Dinther te bezoeken. Tijdens een dagvullend programma, samengesteld door **Robert Arpots**, krijgen de leden van het Boekbandengenootschap in de ochtend een rondleiding door het complex en na de lunch zal een selectie van vijftiende-, zestiende- en zeventiende-eeuwse banden worden getoond, met speciale aandacht voor de banden van de Bossche Broeders van het Gemene Leven.

Programma

In oktober ontvangt u een uitnodiging met het volledige programma, dat u vanaf dan ook op onze [website](#) kunt vinden. In deze invitatie is ook informatie te vinden over de bereikbaarheid van de abdij en over de mogelijkheid van een overnachting voorafgaand aan de bijeenkomst van het Boekbandengenootschap.

Kosten

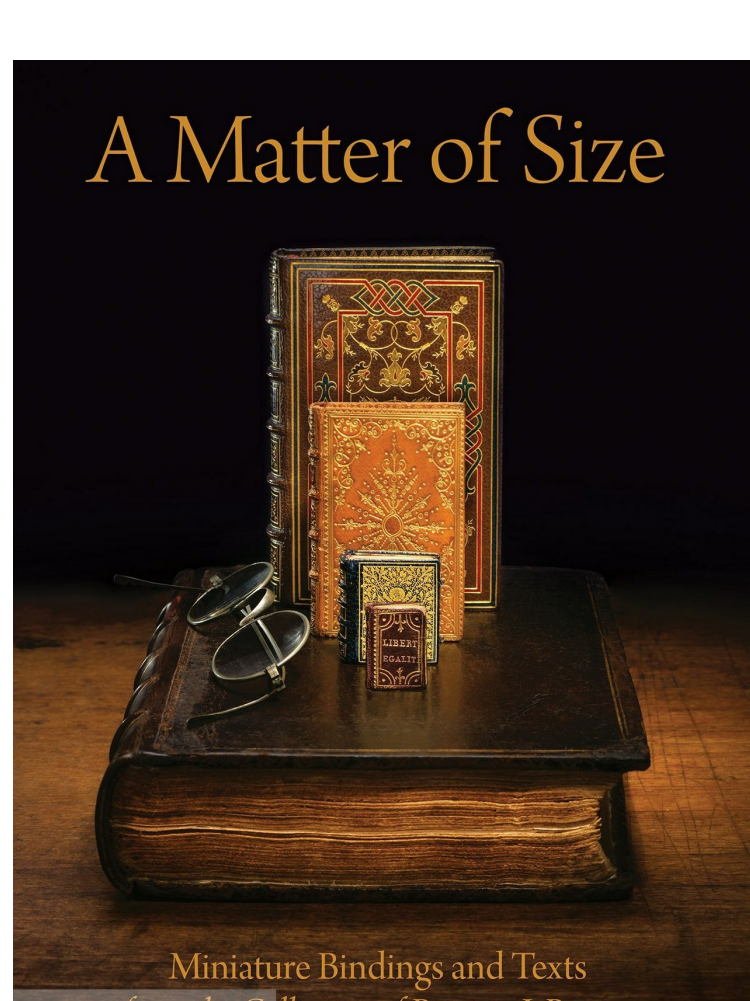
Houdt u rekening met een bijdrage van ca. 25 euro voor koffiepauses en lunch.

In het rek

A Matter of Size: Miniature Bindings & Texts from the Collection of Patricia J. Pistner - Patricia Pistner & Jan Storm van Leeuwen, 2019

Volgens de uitgever biedt *A matter of size*, de catalogus bij de gelijknamige tentoonstelling, die van maart tot mei 2019 in de Grolier Club in New York te zien was, 'a uniquely valuable (and uniquely entertaining) survey of landmarks in printing art and history as revealed through miniature books'. Patricia Pistners collectie omvat namelijk miniaturen uit vijf millennia en uit alle windrichtingen: van kleitabletten met spijkschrift en middeleeuwse handschriften tot moderne gedrukte boeken en banden van hedendaagse boekbinders, uit Amerika, Europa, het Midden Oosten, Afrika en Azië. De boeken, die variëren in grootte van tien centimeter tot één millimeter zijn zoveel mogelijk op ware grootte afgebeeld en zijn alle voorzien van een gedetailleerde beschrijving van de hand van een specialist ter zake.

Wie nieuwsgierig is geworden, kan al kennis maken met enkele banden op de website van [The New York Times](#) (7 maart 2019).

Het boek is uitgegeven bij The Grolier Club/Oak Knoll en kost 95 dollar (hard cover).

Uit het rek

Vloeken in de kerk: een zilveren broche uit een gesloopte boekband - Noël Geirmaert

Eind jaren '80 van de vorige eeuw kocht mijn vrouw Leontien († 1993) in een Vlaamse brocantezaak een zilveren broche. Ze betaalde er toen zowat 3000 frank voor. Retaalende houdend met de devaluaties en de waardeverminderingen van de Belgische frank in de toenmalige 'muntslang' tussen de jaren '80 en het begin van deze eeuw is dat zowat 85 euro. Het is duidelijk dat de broche voordien gediend had als zilveren slot van een boekband. Het stuk meet 7,5 x 5,8 cm (zie foto). Met zeer veel voorbehoud dateren we het stuk in de achttiende eeuw, vanwege de rocaillemotieven aan de randen van de versiering.

De centrale afbeelding op de broche is volgens mijn bijbelvaste vrouw een 'offer van Abraham': het verhaal staat in Genesis 22, verzen 1-13, de afbeeldingen links en rechts kunnen we niet interpreteren, hoewel rechts op de klamp wellicht offerdieren zijn afgebeeld en links een adelaar zichtbaar is. Aan de voeten van Abraham is een merkteken zichtbaar: een gaande leeuw. We meenden dat het zilveren boekslot afkomstig is van een kerkboek of een bijbel. In de katholieke traditie wordt het Offer van Abraham wel eens in verband gebracht met de Kruisdood van Jezus Christus, zodat we vermoeden dat het wellicht afkomstig is van een katholieke missaal eerder dan een protestantse bijbel. De talrijke zilveren bijbelsloten die op Marktplaats.nl en vergelijkbare veilingssites als brochés en armbanden worden aangeboden zijn anderszins versierd met decoratieve motieven. Vandaar leek het me zinvol hier de aandacht te vestigen op dit voorwerp. Wel ben ik me ervan bewust dat publiceren over een restant van een bewust gesloopte boekband – het mag dan nog een kerfboek zijn – in deze Nieuwsbrief van het Boekbandengenootschap zeker ook als 'vloeken in de kerk' kan worden bestempeld!

Even voorstellen

Mijn naam is **Elzabet Nijhoff Asser**. Ik ben sinds 2018 voorzitter van het bestuur van het Boekbandengenootschap, omdat ik vind dat de boekband en zijn geschiedenis een grotere belangstelling verdienen dan tot nu toe het geval is. Ook het werk van het Boekbandengenootschap verdient meer bekendheid bij een groter publiek.

In mijn optiek zijn boekbanden ingewikkeld geconstrueerde driedimensionale voorwerpen die een bron van historisch materiaal vertegenwoordigen. Én ze vormen ook de bescherming voor een geschreven, getekende of gedrukte bron van kennis. Het nauwkeurig bestuderen van het materiaal waaruit een boekband is opgebouwd, van inzicht opleveren over de sociale structuur waarin het boek is gebruikt, over het vakmanschap dat is toegepast en over de materialen die men bij de hand had.

Ik heb mijn opleiding genoten bij de Opleiding Restauratoren tussen 1980 en 1984. Ik heb een bedrijf in de restauratie van perkament, leer en papier. **RNA** is sinds 2017 overgegaan in een maatschap, waarvan Herre de Vries mede-eigenaar is. Ik ben sinds 2013 twee dagen per week verbonden aan de specialisatie Book and Paper van de capaciteitsgroep **Conservation & Restoration** aan de Universiteit van Amsterdam. Het is een voorrecht om de ervaring in mijn vak met studenten te kunnen delen.

Even voorstellen

Mijn naam is **Loes Dorrestein**. Sinds 2016 ben ik lid van het Boekbandengenootschap. Mijn toenmalige docent Jos Biemans had tegen mij gezegd: 'dat is echt iets voor jou' en daarin bleek hij gelijk te hebben. Na mijn Juweliersopleiding bij de Vakschool te Schoonhoven ben ik de Juwelierskunstgeschiedenis gaan volgen aan de Universiteit van Amsterdam, met de specialisatie Nederlandse Gouden eeuw. Tijdens deze studie heb ik de minor Boekwetenschap gevolgd, waarin ik vernam dat er heel weinig onderzoek is gedaan naar boekbeslag van edelmetaal. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat ik begonnen ben aan de master Boekwetenschap aan de Universiteit van Amsterdam, met als specialisatie boekbeslag van edelmetaal.

Dit jaar organiseer ik samen met **Natasha Herman** (eveneens lid van het Boekbandengenootschap) het symposium *Edel Boek*. Dit symposium zal plaatsvinden op **25 oktober 2019** in Amsterdam en zal volledig gaan over boeken met beslag van edelmetaal. Aanmelden voor dit symposium kan via mijn website www.boekbeslag.nl.

Contact

Voor vragen aan het bestuur, het aanmelden van tentoonstellingen en congressen voor deze nieuwsbrief, of om lid te worden van het Belgisch-Nederlands Boekbandengenootschap kunt u contact met ons opnemen via:

boekbandengenootschap@gmail.com.

Website

Weblog